

система заходів, що розробляються на певний період часу для забезпечення ефективної діяльності підприємства, довгострокового його розвитку та враховує сучасні умови господарювання й забезпечує адаптацію до змін у зовнішньому середовищі.

Отже, сучасні складні та мінливі умови господарювання в Україні провокують необхідність постійного пристосування підприємств до змін у навколишньому середовищі, підвищення гнучкості, безперервного пошуку можливостей для збільшення конкурентоспроможності, встановлення конкурентних довгострокових переваг, підвищення ефективності діяльності організацій. Все це є можливим у випадку встановлення чітких цілей, прагнень їх досягти, та правильно розробленій стратегії розвитку підприємства.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В. Формування стратегії вітчизняних підприємств / Т. В. Гринько // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – К., 2013. – № 12. – 459 с.
2. Гринько Т. В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємств / Т. В. Гринько // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – К., 2012. – № 11. – Матеріали подаються в авторській редакції. – 396 с.
3. Квятковські Я. Стратегія розвитку – принципи побудови і впровадження. Опис методу [Електронний ресурс] / Я. Квятковські, В. Одзімек, Я. Кшижак. – Краків, 2004. – 29 с. – Режим доступу : http://regionet.org.ua/files/Strategy_development_MISTIA_2004_ua.pdf
4. Рульєв В. А. Менеджмент : навч. посіб. / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 312с.
5. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства : навч. посіб. / М. Г. Саєнко. – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – 390 с.
6. Гринько Т. В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку / Т. В. Гринько // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 247–252.

Корса І. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МІСЦЕ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне функціонування підприємства залежить від організації його системи менеджменту, результативність якої, в свою чергу, залежить від рівня збалансованості її основних підсистем та їх здатності реалізовувати сформований потенціал. Оскільки всі підсистеми в організації взаємопов'язані і взаємозалежні,

то зміни деяких параметрів однієї з них, викликають певні зміни і в інших її підсистемах. Виключенням не є і система управління інноваційною діяльністю (далі – СУІД), яка є однією з підсистем управління.

СУІД, як і будь-якій іншій системі управління, притаманні певні властивості, а саме: цілісність, структурність, надійність, сумісність і синергічність, централізованість, адаптивність і розвиток, дифузійність, реактивність, відкритість системи, зворотність зв'язку. Ці властивості визначають характер поведінки системи, її економіко-управлінську природу.

Серед вищенаведених властивостей СУІД, варто виділити саме ті, які мають важливе значення при взаємодії з іншими системами організації. До цих властивостей можна віднести цілісність, адаптивність і розвиток, сумісність та синергічність.

Цілісність передбачає узгодження цілей інноваційної діяльності з місією організації та її стратегічними цілями. Також, властивість цілісності «... передбачає прийняття рішень щодо інноваційних змін з погляду корисності для організації загалом» [2, с. 11]. Будь-які прийняті рішення щодо інновацій мають певний вплив на інші складові внутрішнього середовища організації. Так, впровадження нової продукції, послуги чи технології вимагає: нових знань у працівників, змін у виробничій діяльності, нової концепції маркетингу та певних фінансових витрат. Отже, при плануванні інноваційної діяльності, необхідно враховувати багатофункціональність інновацій та їх здатність впливати на інші види діяльності підприємства.

Адаптивність СУІД до системи управління підприємством, а також до зовнішнього середовища формується завдяки ретельному моніторингу конкурентних індикаторів організації і пошуку тих інновацій, реалізація яких поліпшує позиції підприємства у відносинах із партнерами і конкурентами.

Сумісність та синергічність означає здатність СУІД та інших систем в організації взаємно доповнювати одна одну, можливість пристосовуватись, не вступати в суперечність, не створювати конфліктів, взаємоадаптовуватись для того, щоб односпрямованістю своїх дій досягнути найкращого кінцевого результату функціонування підприємства. Синергічний вплив СУІД на функціонування

підприємства «забезпечується розробленням ефективної інноваційної політики, спрямованої на створення на підприємстві середовища, яке заохочує інноваційний пошук, що зумовлює ефективність діяльності організації загалом» [1, с. 127].

Завданням СУІД є ефективне управління процесом розроблення, впровадження, виробництва та комерціалізації інновацій з узгодженням відповідних рішень із системами управління операційною (виробничою), маркетинговою, фінансовою і кадровою діяльністю [2, с. 11].

На підприємстві, яке здійснює інноваційну діяльність, необхідною умовою є постійне оцінювання системи управління цією діяльністю, для того щоб уникнути незапланованих витрат. Важливо також, проводити оцінювання цієї системи у взаємозв'язку з системами управління інших видів діяльності. Тобто, необхідно оцінювати витрати та їх доцільність на функціонування кожної системи. У процесі функціонування систем та їх взаємодії, важливо здійснювати моніторинг цієї взаємодії, щоб попередити небажані наслідки. Проведення всебічного моніторингу існуючих систем управління, забезпечує можливості своєчасного прийняття управлінських рішень щодо забезпечення ефективного функціонування та посилення конкурентних позицій. Виконання моніторингу є можливим за наявності повної та достовірної інформації, щодо функціонування систем управління на підприємстві. Інформація є одним з основних елементів функціонування і розвитку системи. Створення інформаційної інфраструктури – важливе завдання, яке вимагає чіткого розуміння ролі інформації, що є цінним ресурсом, необхідним для вдосконалення управління на підприємстві та ефективної взаємодії підсистем організації.

Під час взаємодії різних підсистем управління в організації між собою взаємодіють і працівники даних систем. В певній мірі, від кваліфікованості та компетентності управлінців і залежить результат їхньої співпраці.

Отже, основними цілями СУІД підприємства є: ефективна організація інноваційного процесу та забезпечення його безперервного функціонування, виведення на ринок конкурентоспроможної інновації, виробництво існуючої продукції новим ефективним методом.

Список використаних джерел:

1. Карпунь І. Н. Інноваційний розвиток суб'єктів господарювання: методологія формування, механізми реалізації : моногр. / І. Н. Карпунь, М. С. Хом'як. – Львів : Львівський державний інститут новітніх технологій та управління імені В'ячеслава Чорновола, 2009. – 432 с.
2. Стадник В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К. : Академвидав, 2006. – 464 с.
3. Збалансованість попиту та пропозиції на ринку кваліфікованої праці як фактор інноваційного розвитку економіки України : моногр. / І. Г. Манцуров, З. П. Бараник, С. С. Ващаєв, А. В. Яценко ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І. Г. Манцуrowa. – К. : КНЕУ, 2008. – 381 с.

Костецька В. І., Кондратенко А. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ
НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Кожен бізнес стикається з ризиками, які можуть представляти загрози для його успіху. Господарська діяльність, прогнозування та реалізація управлінських рішень в підприємницькій діяльності відбувається в умовах невизначеності, що породжується зміною внутрішнього та зовнішнього середовищ. Під невизначеністю розуміють «відсутність повної та достовірної інформації про умови реалізації підприємницької ідеї. Невизначеність, пов'язана з можливістю виникнення в ході здійснення діяльності змін умов, ситуацій та наслідків, що несуть можливість настання ризику» [1, с. 17].

В економіці ризик є невід'ємним атрибутом господарювання. Ризик – це «усвідомлена можливість небезпеки виникнення непередбачених втрат очікуваного прибутку, майна, грошей у зв'язку з випадковими змінами умов економічної діяльності, несприятливими обставинами» [2]. Отже, ризик визначається як вірогідність події та її наслідків. Невизначеність приводить до того, що уникнути ризику неможливо. Але можливо й необхідно передбачати ризик, оцінювати його розміри, планувати заходи щодо його запобігання, тобто управляти ризиком

Відомо, що прибуток будь-якого підприємства обернено пропорційний його витратам, а витрати та втрати, що виникають в результаті існування ризиків в діяльності підприємства прямо чи опосередковано впливають на нього. Рівень витрат